

Naracija u likovnoj umjetnosti

Krnčević, Ena

Master's thesis / Diplomski rad

2019

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Academy of Arts and Culture in Osijek / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:251:372954>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-05**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the Academy of Arts and Culture in Osijek](#)

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
AKADEMIJA ZA UMJETNOST I KULTURU U OSIJEKU
ODSJEK ZA VIZUALNE I MEDIJSKE UMJETNOSTI
STUDIJ LIKOVNE KULTURE

ENA KRNČEVIĆ

NARACIJA U LIKOVNOJ UMJETNOSTI

DIPLOMSKI RAD

Mentor:

izv. prof. art MARIO ČAUŠIĆ

Sumentor:

ass. MARIO MATOKOVIĆ

Osijek, 2019.

SAŽETAK

Diplomski rad pod nazivom „ Nisam ja, on je „ odraz je vlastitog poimanja svijeta koji me okružuje i analize istoga. Naracija u mom radu služi kao medij prepričavanja i prenošenja sociokulturnih informacija i stavova te ujedno kao i kritički osvrt na trenutno društveno stanje. Osobnu reakciju na navedeno prikazujem putem ilustracija koje karakterizira humor i groteska.

Grafička tehnika karton tiska važan je segment mog rada. Putem tehnike karton tiska i kolografije ukazujem na svoj likovni izraz te dajem specifičan izgled grafikama. Osim karton tiska ono što je bitno u tehničkoj izvedbi diplomskog rada jest mehanizam koji ugrađujem u drvene kutije. Mehanizam proizvodi istosmjernu struju te obavlja kružnu radnju.

Ključne riječi: grafika, karton tisak, naracija, ilustracija, mehanizam

SUMMARY

The master thesis entitled "It is not me, he is" is a reflection of my own understanding of the world around me and analyzing it. The narrative in my work serves as a medium of recounting and transmitting sociocultural information and attitudes, as well as a critical reflection on the current social situation. I show my personal reaction to the above through illustrations characterized by humor and grotesque.

The technique of cardboard printmaking is an important segment of my work. Through the technique of cardboard printmaking I point to my artistic expression and give a specific appearance to the print. In addition to cardboard printmaking, what is important in the technical performance of the thesis is the mechanism that I install in wooden boxes. The mechanism produces direct current and performs a circular operation.

Keywords: printmaking, cardboard printmaking, narration, illustration, mechanism

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
AKADEMIJA ZA UMJETNOST I KULTURU U OSIJEKU

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

kojom ja Ena Krnčević potvrđujem da je moj diplomski rad pod naslovom *Naracija u likovnoj umjetnosti* te mentorstvom izv.prof.art Maria Čušića rezultat isključivo mojega vlastitog rada, da se temelji na mojim istraživanjima i oslanja na objavljenu literaturu kao što to pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da niti jedan dio diplomskog rada nije napisan na nedopušten način, odnosno da nije prepisan iz necitiranog rada, pa tako ne krši ničija autorska prava. Također izjavljujem da nijedan dio ovoga završnog/diplomskog rada nije iskorišten za bilo koji drugi rad pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili radnoj ustanove.

U Osijeku, 25. rujna 2019

Potpis

SADRŽAJ:

1. UVOD	1
2. NARACIJA U UMJETNOSTI.....	2
3. VIZUALNI UTJECAJI	5
3.1. Art brut	5
3.2. Naivna umjetnost	7
4. TEHNIČKA IZVEDBA	9
5. ZAKLJUČAK.....	19
6. LITERATURA.....	20
7. PRILOZI.....	20

1. UVOD

Rad „Nisam ja, on je“ djelo je koje se sastoji od 12 grafičkih listova koji čine seriju radova. Sve grafike nastale su preispitivanjem vlastitog poimanja svijeta i analizirajući istoga.

U ovom radu bavim se problematikom društveno – političkih „tendencija“, odnosno o dekadencijom društva. Termin dekadencija u širem smislu označava propadanje kulture i njezinih vrijednosti, također se može primijeniti na sve društvene pojave. Kada govorim o društvu, dekadencija se može odnositi i na društveno stanje te se time nadovezujem na društveno propadanje a ono se ostvaruje odbacivanjem moralnih načela ili zakona.

Tako se stvaranje mojih radova temelji na ilustrativnom humorističnom i grotesknom načinu prikazivanja više karakterističnih sekvenci, dok sama naracija ukazuje na apsurd i dekadenciju jedne male sredine.

Naziv rada „nisam ja, on je“ inspiriran je naučenim dječjim odgovorom. Također čest odgovor odgovornih osoba i vlasti na pitanje tko je kriv? Tko je odgovoran? Nisam ja - on je, odgovor je koji ne može začuditi mnoge. Upravo tom kolotečinom ne preuzimanja odgovornosti i neprekidnim krugom zlostavljanja riječi nisam ja-on je, zaokružujem svoju seriju radova.

Također važan segment ovog rada je grafička tehnika karton tisak. Karton tisak kao i svaka tehnika ima svoje likovno tehničko sredstvo i alat kojim se ostvaruje. Ono što karton tisak čini posebnim je mogućnost uporabe raznih lakova i tekstilnih materijala koji daju specifičnu teksturu radu.

Cilj mi je iskazati osobni likovni izraz i vlastito propitivanje svijeta i društva koje me okružuje.

2. NARACIJA U LIKOVNOJ UMJETNOSTI

Za narativnu umjetnost možemo reći da je umjetnost pripovijedanja. Priča koja se odvija u određenom trenutku ili kao niz događaja. Naracija sama po sebi ima karakteristiku samorazumljivosti, ona prikazuje događaje iz svakodnevnice ili one izvučene iz teksta. Naracija koristi snagu vizualne slike kako bi probudila emocije.

Primjeri likovne narativne umjetnosti mogu se vidjeti vrlo rano u povijesti umjetnosti. Brojni prikazi o lovu ili bitci stari 30.000 god.pr.kr. nam svjedoče o tome, već tada se vidjela potreba za komuniciranjem i shvaćanjem svijeta oko sebe putem crteža.

U širem smislu vizualna naracija je vidljiva u području filma, likovne i kazališne umjetnosti. No kada govorimo o likovnoj naraciji ona prikazuje događaje u likovnom djelu. Likovna naracija može biti ostvarena u slici, skulpturi ili fotografiji. Šuvaković u pojmovniku suvremene umjetnosti navodi podjelu likovne naracije po onome što ju određuje i po onome što ju karakterizira.

Likovnu naraciju određuje: „ (I) sažimanje tijeka događaja u prikaz jednog trenutka (jedne sekvence) događaja iz kojeg se može rekonstruirati cijela priča ili (2) simultano prikazivanje više karakterističnih trenutaka (sekvenci) događaja II okviru jedne slike ili nizom slika.“ (Šuvaković, 2005:394)

Dok kod karakterizacije naracije navodi : „ (1) postojanje priče o događajima s realnim ili izmišljenim predmetima, bićima i situacijama (2) specifični vizualno narativni karakter umjetničkog djela iz čijeg se izgleda (likovne i značenjske strukture) prikazuje, iščitava ili rekonstruira priče (3) postojanje narativnog sadržaja, tj. umjetničko djelo ne pokazuje zbir predmeta, bića, situacija ili događaja nego smislenu i orijentiranu strukturu prepoznatljivih i opisu dostupnih odnosa predmeta i bića u prostoru i vremenu, (4) postojanje značenjskih odnosa, pri čemu se razlikuju smisljeni odnosi u okviru prikazane scene priče (logika priče, značenja elemenata umjetničkog djela koji podržavaju naraciju) i značenje dijela kao cjeline koje se ne mora podudarati s doslovnim značenjima prikazanog umjetničkog djela (pojedinačna ili doslovna značenja prikazane priče su osnova za izvođenje simboličkih, metaforičkih, alegorijskih ili metajezičkih značenja).“ (Šuvaković, 2005:394

Jedan od najpoznatijih primjera skulpturalne narativne umjetnosti je Trajanov stup, podignut oko 106.-113. u slavu pobjede cara Trajana. „Višestruke radnje i scene prikazane su u jednom vizualnom polju bez ikakvih razdjelnika. Slijed događaja unutar naracije definiran je ponovnom uporabom glavnog lika ili likova. Naglašava promjenu pokreta i stanja likova koji se ponavljaju kao pokazatelj scene ili fazne promjene u naraciji. Prije pojave pismenosti većina narativne umjetnosti rađena je s vrlo malo opće organizacije. Jednom kada se pismenost razvila u različitim dijelovima svijeta, slike su se počele organizirati uz crte registra, poput redaka na stranici, što je pomoglo u definiranju smjera pripovijedanja. Ova metoda povezivanja scena zajedno dovela je do drugih načina pripovijedanja priča u 20. stoljeću, a to su novine i stripovi.“ (Narrative meaning moving image reasrch, 2016, URL: <https://bit.ly/2nJJoT3> , pristup: 17.9.2018)

Također bi navela primjer narativnog slikarstva. Giorgioneova slika *Tempesta* (Oluja, oko 1505.) . Na ovom primjeru možemo vidjeti interpretativni problem čitanja slike, gubi se poznavanje priče pa ona ostaje skrivena. Šuvaković navodi kako „ Analiza slike otkriva elemente sadržaja slike, smisljena značenja prostornih odnosa, potencijalnu značenjsku (metaforičnu, alegorijsku) nadgradnju, ali to nije dovoljno da bi se rekonstruirala priča koju slika prikazuje. Za razumijevanje narativne strukture slike nije dovoljno samo poznavanje izgleda slike i prikazane scene nego je potrebno poznavati vanjske reference (predmet, događaj ili književnu priču) koja daje smisao likovnog narativnog tijeka.“ (Šuvaković, 2005:394)

Pripovijedanje i priča zasnovani su na komunikaciji pa tako i uključuju nekakvu društvenu interakciju. Likovna naracija se tako može i sagledati kao mediji dijeljenja sociokulturnih informacija. Pa tako likovna naracija i njeno pripovijedanje može služiti kao i osvrt na stanje u društvu, politička i društvena pitanja ili događaje u životu umjetnika. Najbolji primjer je Guernica (1937.) umjetnika Pabla Picassa. No, takva djela u kojima je zastupljena alegorija obično zahtijevaju od umjetnika informacije da se potpuno razumiju.

Šuvaković također objašnjava kako se sredinom 60-tih godina javlja pojam narativna figuracija. Zasnovana je kao europska varijanta američkog pop arta. „Narativna figuracija pikturalnim, ikoničkim i figurativnim prikazima realnosti modernog potrošačkog društva pridodaje komentare naglašenog socijalnog, književno narativnog, etičkog i političkog karaktera. Slikari narativne figuracije ikonografske podatke pronalaze u stripovima, reklamama i reprodukcijama umjetničkih djela u koje unose subjektivne priče (priče u slikama), osobne reakcije i neobavezne slikarske komentare. Njihov rad karakterizira ironična, humorna, groteskna i brutalna vizija postojećeg svijeta koja se suprotstavlja afirmaciji suvremene potrošačke kulture.“ (Šuvaković, 2005:395)

Naime, u doba moderne umjetnosti slikarstvo i skulptura s narativnom kvalitetom brzo su propali. Moderna umjetnost odbacuje narativno te umjetničko djelo stvara kao znak ili simbol. Naglasak se stavlja na značenje umjetničkog djela s čime naracija gubi svaki smisao. Šuvaković navodi kako“ izuzetak predstavlja nadrealističko fantastičko slikarstvo u kojem se obnavlja mitska naracija, fantastički sadržaji i likovno iznošenje snova.“ (Šuvaković, 2005:394)

Likovna naracija očituje se u mojoj seriji radova, ono što je sigurno jeste da nosi narativne elemente likovnog izražaja. Naracija u mom radu služi kao mediji pričavanja i prenošenja sociokulturnih informacija i stavova te ujedno kao i kritički osvrt na trenutno društveno stanje.

3. VIZUALNI UTJECAJ

3.1. ART BRUT

Art brut je francuski izraz kojeg prevodimo kao "sirovu umjetnost". Izraz uvodi umjetnik Jean Dubuffet kako bi opisao umjetnost poput dječjeg ili naivnog likovnog izraza koji je začeo izvan akademskih likovnih umjetnosti.

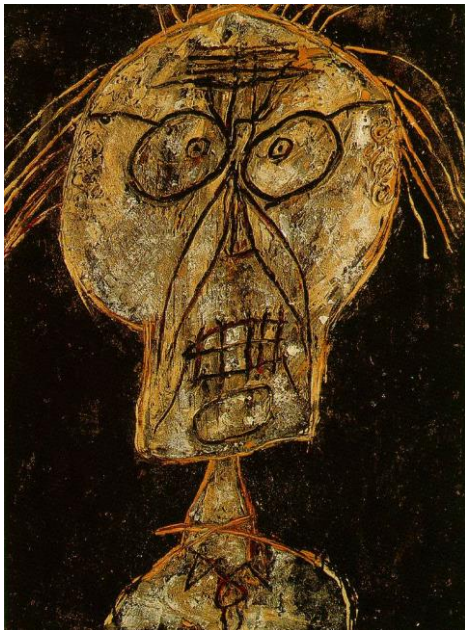
Četrdesetih godina prošlog stoljeća, francuski kipar, grafičar i slikar Jean Dubuffet (1901–1985), postao je jedan od najznačajnijih i najistaknutijih začetnika umjetničkog žanra stvorenog van akademskih granica. Zainteresiran za dječju umjetnost i razne druge oblike umjetničkog izražavanja iz neakademske izvora i struja, Dubuffet nailazi na ručno rezbarene drvene skulpture i razne skulpture miješanih medija Augustea Forestiera, koji je bio pacijent ustanove za psihičko obolje. Naime, Dubuffet 1945. godine odlazi u Švicarsku s prijateljem Jeanom Paulhanom (književni kritičar) i Le Corbusierom (arhitektom) u traganju za sličnim djelima poput djela pacijenta A. Forestiera. Nakon što je prikupio pozamašni broj radova i definirao naziv art brut, započinje s objavama publikacijama u kojima predstavlja umjetnike art bruta.

Godine 1948. Dubuffet i drugi umjetnici osnovali su Compagnie de l'Art Brut. Umjetnik Slavko Kopač (Vinkovci 21. listopada 1913. – Pariz 23. studenog 1995.) imenovan je kustosom zbirke, također bio je tajnik Društva Art brut te kustos i konzervator Zbirke Art brut do 1975. Compagnie de l'Art Brut služi za istraživanja i kustoske aktivnosti. Godine 1949. prva izložba Art Brut održana je u Galeriji René Drouin u Parizu, izložba je obuhvaćala preko 200 radova.

Dubuffet je opisao umjetnost art bruta kao umjetnost koja se ne temelji na akademskim tehnikama i načelima. Art brut opisuje kao spontanu umjetnost. Naime, nije slijedio popularne stilove ili trendove, a prvenstveno nije stvoren radi novčane dobiti. Ono što je privlačilo Dubuffeta i druge mnoge umjetnike prije njega, bile su kako kažu nesvjesne slike nesputanog izraza, pročišćene svakog akademizma. Mogu reći kako je ova vrsta umjetnosti lišila sva svjesna načela i napore akademskih umjetnika.

Mogu navesti korištenje maštovite kompozicije kao jednu od općih karakteristika svih umjetnika art bruta po čemu se i razlikuju od ostalih akademskih likovnih žanrova kao što su mrtva priroda, pejzaž i slično.

Učestalo ponavljanje motiva daje nam još jednu značajnu karakteristiku. Ono što umjetnike art bruta ističe jest eksperimentiranje u tehnici i materijalima. Upravo na toj razini eksperimentiranja materijalima nalazim poveznicu sa svojim tehničkim izvođenjem rada. Eksperimentiranje u karton tisku s materijalima poput gaze, laka i urezivanja linija u svježi lak donose odstupanje od tradicionalnog izvođenja likovnih tehnika. Isto tako jaka ekspresija i nespupatan izraz koji je uočljiv u djelima umjetnika brut arta vidljiv je i na mojim radovima.

Slika br. 1
Dubuffet, Jean- Dhotel Nuance d'abricot , 1947

Slika br. 2
Fischer, Johann - no name, 1984

U svom vlastitom radu nalazim upravo taj likovni izražaj, ekspresivni i neuređeni stil kao i grotesknost. Groteska u ovom smislu proizlazi iz same izobličivosti situacije. Ozbiljno prelazi u komično, dodavanjem komičnih scena i efekata nalazim protutežu u radu. Također u odlikama art bruta je dodavanje teksta ili riječi u samo djelo, tako i ja u svojim radovima provlačim tekstualni dio koji je neodvojiv od rada. Tekst daje smisao grafikama. Preuzimanjem likovnog izražavanja djece, odnosno infantilnosti, plošnosti, spontanost te

izravnost su značajke koje dominiraju u mom likovnom izrazu. Pokušaji oponašanja dječje naivnosti u likovnom radu naziru se u žanru art bruta ,no naime tu također nalazim poveznicu s naivnom umjetnošću. Upravo na te dvije poveznice likovnog izražaja art bruta i naivne umjetnosti definirala bi svoj likovni izraz.

3.2 NAIVNA UMJETNOST

Naivna umjetnost ima mnogo naziva poput umjetnost naive, pučka umjetnost, primitivna umjetnost, samouka umjetnost, umjetnost modernih primitiva, marginalna umjetnost itd.. Ono što jest sigurno i bitno, naivna umjetnost ostavlja važan trag u umjetnosti dvadesetog stoljeća.

Naime, danas ovaj naziv obuhvaća imena i radove brojnih umjetnika. Naziv nosi neprikladno ime, no unatoč tome ono je veoma rašireno i više nego dobro prihvaćeno, u svim svojim sinonimima.

Termin naivna umjetnost preklapa s onim što se još naziva outsider art i art brut. Parametri su u pitanju kada je riječ o odstupanju između stilova. Prisutni stil dječjeg, infantilnog likovnog izraza jedna je od karakteristika naivne umjetnosti. Neke od karakteristika možemo vidjeti u karikaturi i disproporcionalna figuraciji. Radovi naivne umjetnosti često su popraćeni izuzetno jakom naracijom.

Kao primjeri naivne umjetnosti često se spominje umjetnik Henry Roussau. Rousseauova djela poput i mnogih drugih u ovom žanru, na veoma specifičan način tretiraju prostor. Možemo navesti par očitih karakteristike naivne umjetnosti. Jedna od njih je da naivna umjetnost koristi boje koji nisu prirodne te se često boja suprotstavlja jedna drugoj. Druga je dječja perspektiva te osjećaj da likovi lete, nemaju uzemljenja. Treća karakteristika označava fokus koji je uvijek na animiranim likovima odnosno živim likovima. Kao zadnju karakteristiku bi navela uporaba detalja kojoj posvećuju dosta pažnje.

Karakteristike koje sam navela mogu se primijeniti i na mome radu. Fokus je na živim likovima, likovi su karikaturalno-disproporcionalni te lišeni svog akademskog realizma. Također moja serija radova popraćena je jakom naracijom i specifičnim tretiranjem prostora. Upravo tim zajedničkim načinom izvođenja rada bi se povezala s naivnom umjetnošću.

Slika br. 3
Henri, Rousseau - Myself, Portrait-Landscape, 1890

Slika br. 4
Alfred Wallis - St Ives, 1928

4. TEHNIČKA IZVEDBA

U tehničkoj izvedbi rada koristim karton tisak i tehniku kolografije.

Tehniku kolografije uveo je 1955. godine Glen Alps. Godine 1966. demonstrira tehniku korištenu za izradu kolografije u 20-minutnom filmu pod nazivom "The Collagraph".

Kolografija je jednostavan i jeftin oblik izrade tiskanih ploča. Ploče su izrađene od materijala koji se mogu izrezati i lijepiti. Nakon rezanja raznih ženjenih oblika s teksturama ili bez, oblici se lijepe na karton poput kolaža. Boja se nanosi pomoću alatki za otiskivanje reljefnih površina, najčešće četkicom, tamponom ili nekom kombinacijom istih. Boja se uklanja s površine ploče novinskim papirom ali ona ostaje u razmacima između lijepljenih ili urezanih tekstura i oblika, što rezultira dubokim tiskom. Dobiveni otisak nazivamo kolografija.

Irna Subotić u knjizi Umjetnost na kraju veka, navodi „U kontekstu ovih medijskih vizura, uz paralelno negovanje klasičnih tehnika duboke štampe i višebojne grafike, eksperimentiše se i kolografijom, čiji je postupak izvođenja složeniji a preklapanje grafičkih sistema očigledno. Naime, kolografija je preuzela iskustvo enformela osvežavajući ga novim duhovnim aspektima vremena sadašnjeg. Umetnost osamdesetih jasno pokreće jednu novu ikoničnost u izvornom, plastičkom konceptu dela - konkretizuje misao apstrahujući pojavnost. Izvođačka smelost, eksperimentisanje i sloboda u građenju kolografske matrice jeste izazov ali i lavirint sa brojnim mogućnostima u kojem treba naći onaj pravi izlaz da bi se oslobodio akumulirani kreativni naboj. Uz to valja pomenuti i bitnu činjenicu da se grafička matrica stalno uvećava; parirajući tako velikim slikarskim platnima, grafički otisak je iskoračio do nestandardnih, gotovo monumentalnih formata.“ (Subotić, 1998 : 231)

Ono što je meni osobno zanimljivo jest mogućnost uporabe raznih materija poput gaze, lakova, konca itd. Tehnika kolografije daje veliku mogućnost eksperimentiranja s materijalima te upravo zbog toga odabirem ovu tehniku za izvođenje diplomskog rada.

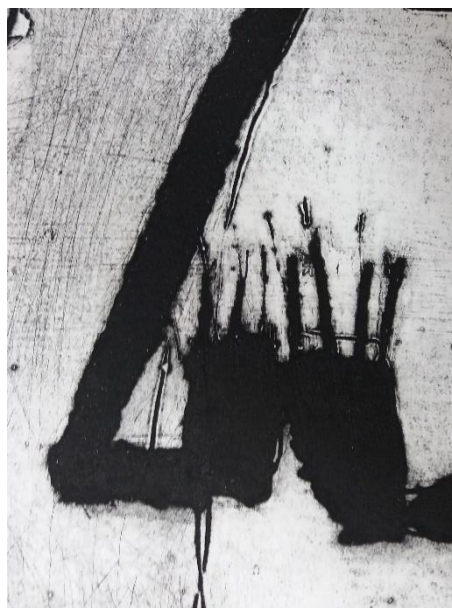
Tijek izrade serije radova započinje izradom 12 matrica za karton tisak. Za izradu takve jedne matrice potrebna je kartonska ljepenka, drvofix, nitro lak i nitro razrjeđivač. Ljepenku prije obrade važno je fiksirati na čvrstu plošnu površinu kako se prilikom prvog premaza drvofixa ne bi uvinula. Najbolji način za fiksiranje ljepenke je klamerica, klamericom se zaklamaju svi rubovi ljepenke kako bi se podloga što jače učvrstila. Nakon što je ljepenka fiksirana važno ju je preparirati drvofixom kako bi se smanjila upojnost ljepenke. Završetkom preparature stavlja se prvi lazurni sloj nitro laka (lazurni sloj nitro laka postiže se razrjeđivanjem nitro laka s nitro razrjeđivačem, omjeri su 40:60). Zatim čekam da se lak na ljepenci osuši u potpunosti nakon čega cijelu površinu ljepenke predemo mekim brusnim papirom. Kada je ljepenka obrađena brusnim papirom, stavlja se drugi sloj nitro laka ali u gušćoj mjeri (nije potrebno razrijediti nitro lak). Takav proces nanošenja laka ponavlja se pet puta. Važno je između nanosa laka pustiti ljepenku da se osuši. Posljednji premaz lakom ponovno se razrjeđuje navedenim omjerima.

Ovakvim tretiranjem kartonske ljepenke dolazimo do grafičke matrice.

Kada imam gotovu podlogu za realizaciju matrice, mogu krenuti u daljnju obradu s raznim materijalima. Na podlogu lijepim konac i gazu kako bi postigla crni ton. Gazu i konac lijepim gustim nitro lakom.

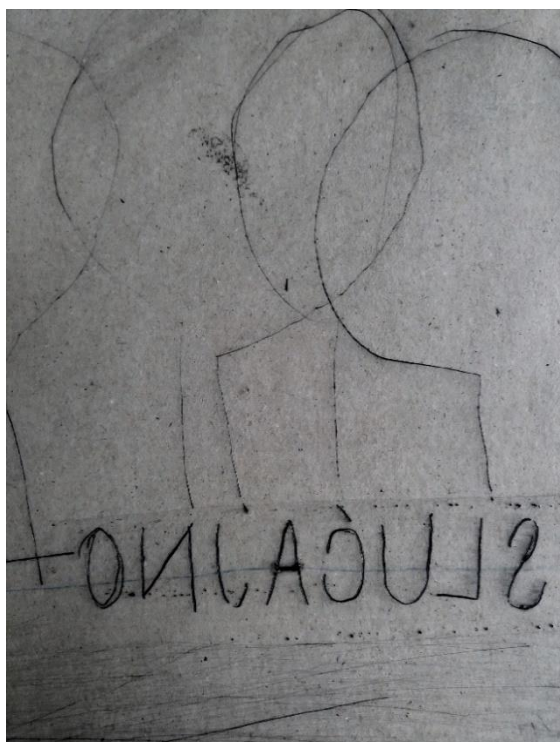

Slika br. 5 Matrica s gazom nakon tiska

Slika br. 6 Detalj otiska – prsti napravljeni koncem

Međutonove postižem željenim pritiskom brusnog papira o matricu s čime se dolazi do efekta poput mrlje. Karton tisak također daje opciju čiste i britke linije poput one u bakropisu. Za postizanje takve linije, uzimam iglu i laganim potezanjem igle o matricu ostavljam urezani trag.

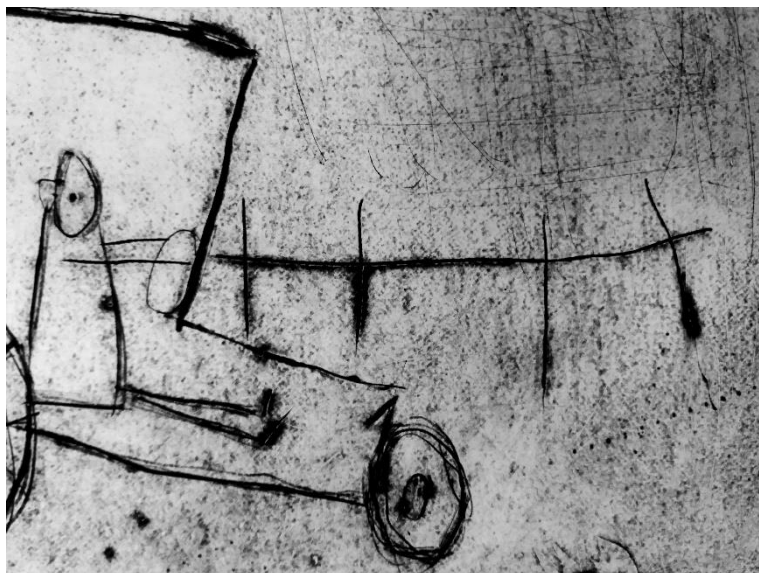

Slika br. 7 Detalj matrice

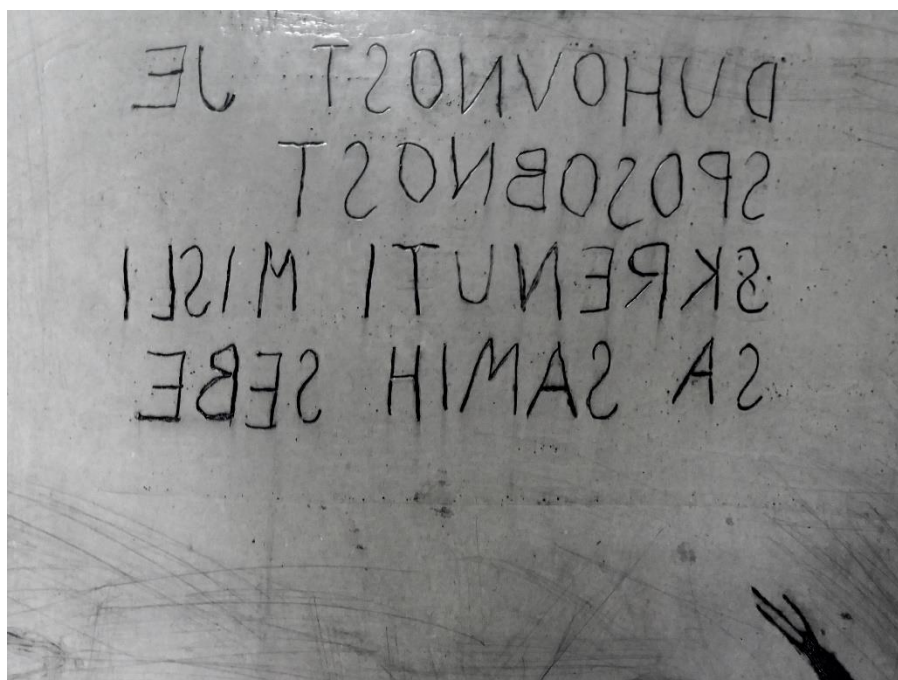

Slika br. 8 Detalj otiska

Naime, također se može postići efekt suhe igle, debele i tamne linije. Upravo takvom linijom služim se pri dodavanju teksta u matricu. No ono što je potrebno naglasiti je da bi se došlo do takvih linija lak treba biti sviježe nanesen.

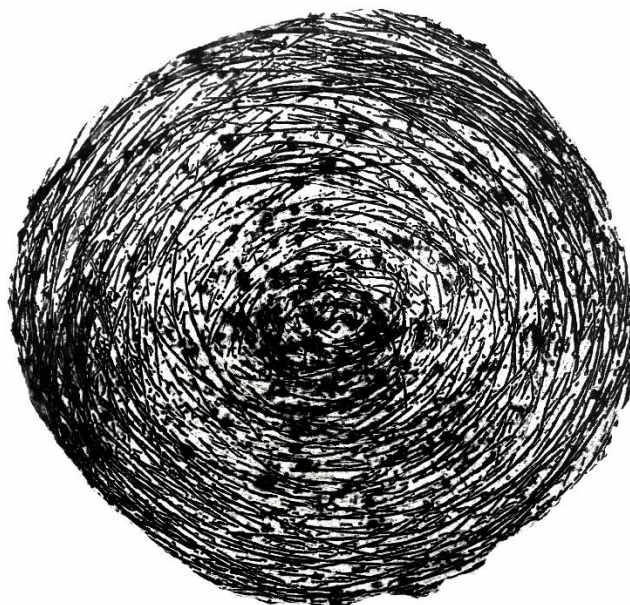

Slika br. 9 Detalj otiska

Slika br.10 Detalj matrice – tekst

Drvofix u karton tisku ne služi samo za preparaciju, njega koristim kako bi postigla razne tamne teksture. Drvofix se odlično ponaša u suradnji s nitro lakom što je vidljivo na grafičkim otiscima. Uporabom ovih materijala i ovakvom načinu tehničke izvedbe rada, radu dajem specifičan izgled te razne vrste tekstura.

Slika br. 11 Otisak – drvofix i nitro lak

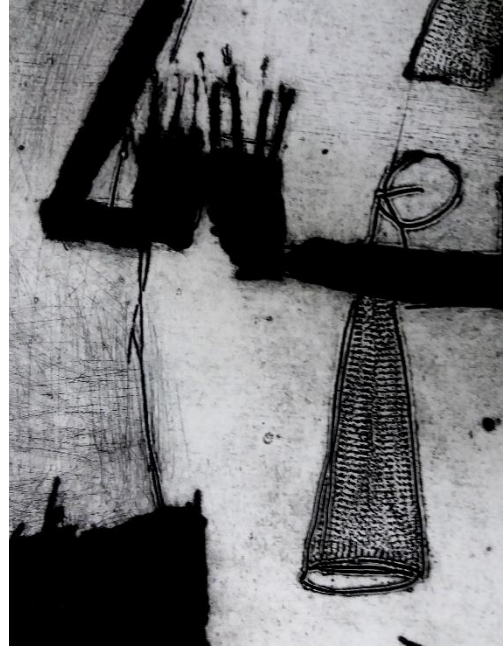

Slika br. 12 Detalj otiska

Sve grafike su otisnute u crnoj boji na papiru *Fabriano Rosaspina Bianco 70x100 cm, 285 g.*

Slika br.13 Otisak u punom formatu 100x70

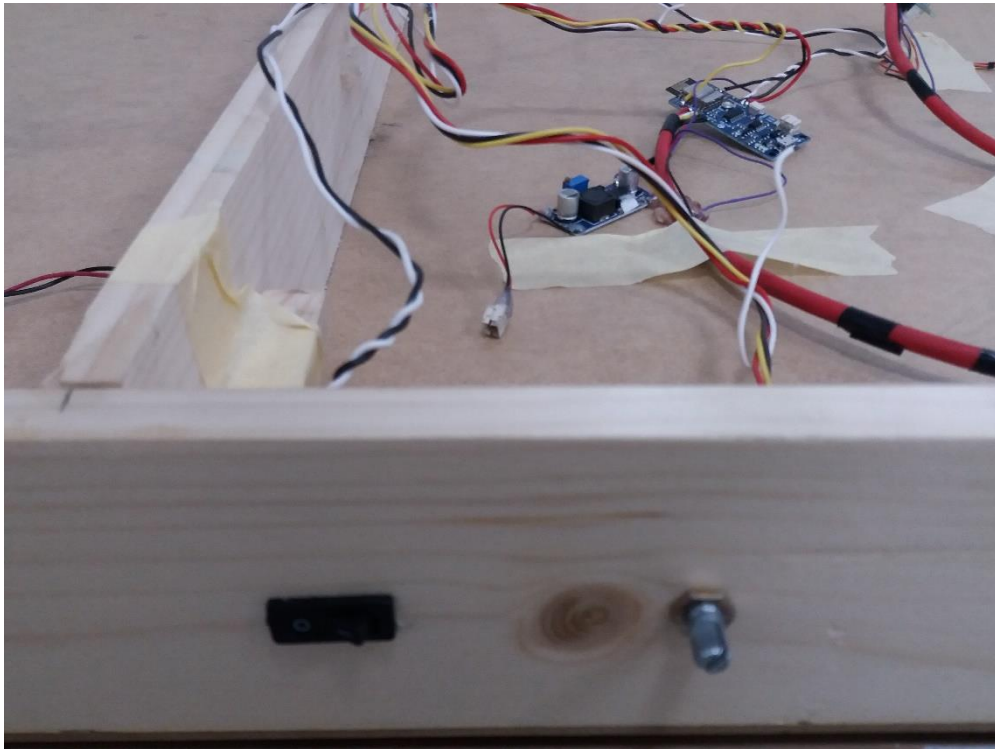

Slika br.14, 15, 16 Detalji otiska

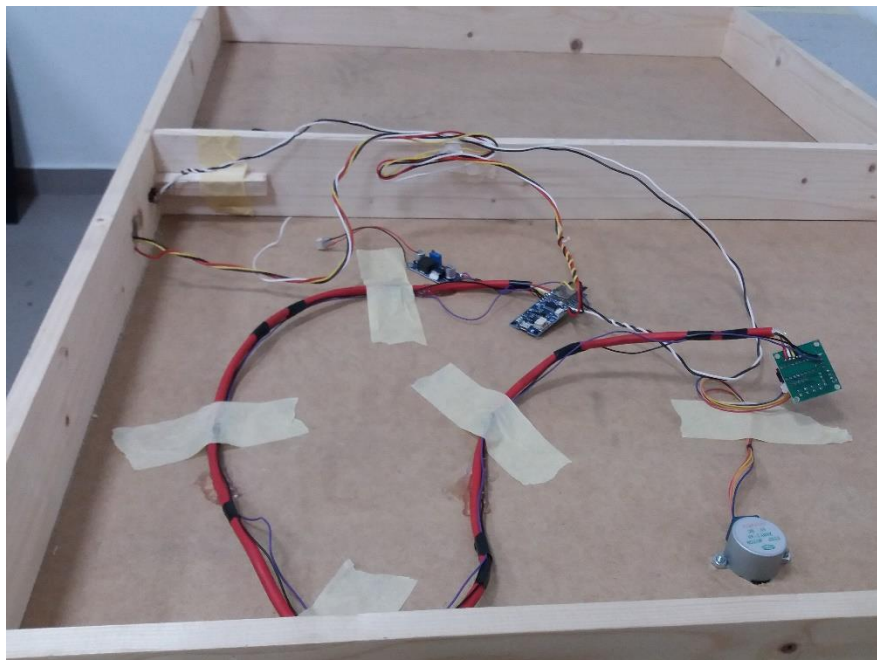
Osim o grafičkoj tehnici izvođenja rada, razmišljala sam kako što bolje prikazati vlastiti kritički stav prema društvenoj dekadenciji. Ono što me u suštini i zadirkivalo kao promatrača jedne svakodnevnice u kojoj se nalazim, a to je nered, nefunkcioniranje vlasti i odgovornih osoba, izobličene moralne težnje i načela, izbjegavanje odgovornosti, odlazak mladog stanovništva. S tim pogledom, čitanjem i „dijagnosticiranjem“ stanja u svakom području društva odlučila sam promijeniti svoj status pasivnog promatrača u aktivnog. S tom namjerom započela sam rad. Krenula sam od vlastite svakodnevnice koja me okružuje. Tako su u naraciji vidljive odgovorene osobe koje odbacuju moralna načela i zakone. Prikazi pijanih svećenika, svećenika naoružanih do zuba, odlazak bliskih prijatelja te obitelji u druge zemlje i onih koji su ostali s ništavilom u sebi, vlast koja odbija i prebacuje odgovornost, scene su koje obilježavaju moju stvarnost i mladost. Upravo time želim isprovocirati promatrača i dobiti bilo kakvu povratnu reakciju.

S tom željom pozabavila sam se pitanjem dodatnog dočaravanja atmosfere. Tako stavljam naglasak na kaos, pijanstvo i destruktivnost putem mehanizma koji rotira određene dijelove grafičkih otisaka i stvara nelagodnu atmosferu u radu. Određeni dijelovi grafika su fragmenti izvađeni iz cjeline poput pijanih glava, teksta, mračnog sunca itd..

Mehanizam koji proizvodi istosmjernu struju te obavlja kružnu radnju ugrađujem u unutarnju stranu drvene kutije. Mehanizam se sastoji od motora, reduktora, baterije i prekidača. Izrađujem 12 različitih drvenih kutija po dimenzijama grafika, od 12 kutija njih 5 ima ugrađen mehanizam. S prednje strane drvenih kutija bušim rupe kroz koje prolazi vijak motora. Kako bi vijak nosio određene dijelove grafike radim nosač. Nosač koji se stavlja na vijak, plošnog je i križnog oblika. Nosač upotpunjuje funkciju motora u grafikama, on postaje nositelj određenih dijelova grafika koje su u rotaciji.

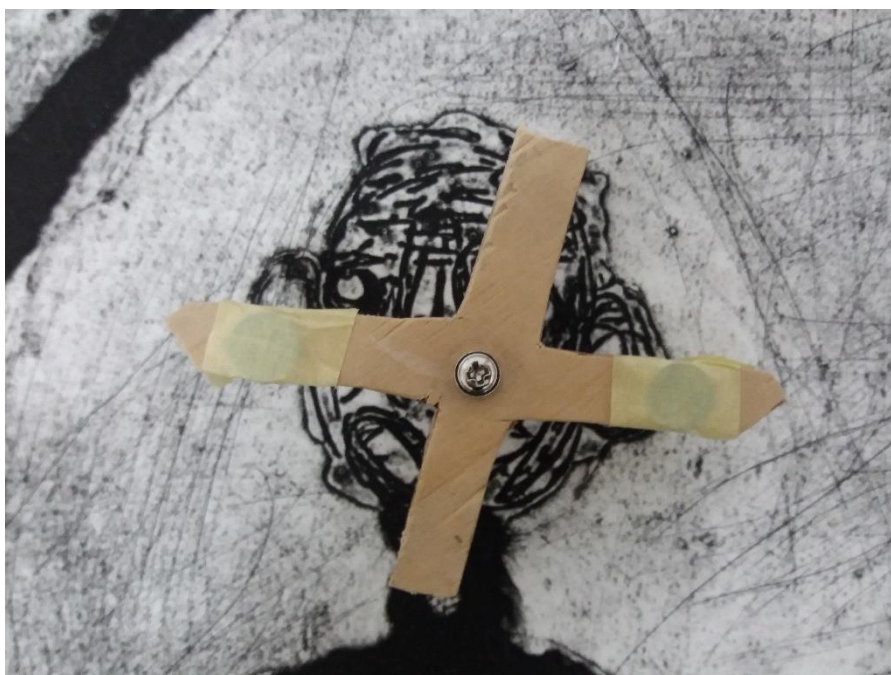
Slika br. 17 Prikaz mehanizma unutar kutije

Slika br. 18 Prikaz mehanizma unutar kutije

Slika br. 19 Kutija s mehanizmom

Slika br. 20 Nosáč

Slika br. 21 Nosač

Slika br. 22

5. ZAKLJUČAK

Praktični dio rada sastoji se od 12 otisaka izvedenih u grafičkoj tehnici karton tisaka. Seriju radova prati jaka naracija i specifičan likovni izražaj. Humoristične i groteskne ilustracije u radovima tematski povezuju s vlastitim propitivanjem društva i njegovih vrijednosti. Kako bih upotpunila osobni doživljaj društvene dekadencije, grafike spajam s mehanizmom.

Diplomski rad sastojao se od nekoliko faza. Od izbora grafičke tehnike, proučavanja tehnike, izrade matrica, proučavanja idealnog mehanizma za ovakav tip izvedbe, izrade mehanizma, izrade drvenih kutija pa sve do samog postavljanja u prostor. Cijeli proces sam zaokružila ovim pismenim djelom rada.

6. LITERATURA

1. Irna Subotić, (1998), Umjetnost na kraju veka, CLIO, Beograd
2. Miško Šuvaković, (2005.), Pojmovnik suvremene umjetnosti; Horetzky, Zagreb
3. Colin Rhodes, (2000.), Outsider Art: Spontaneous Alternatives, Thames & Hudson
4. www.likovna-kultura.ufzg.unizg.hr
<https://helenatkn.wordpress.com/>

7. PRILOZI

Prilog slika

Slika br.1 - Dubuffet, Jean- Dhotel Nuance d'abricot , 1947, izvor :

www.artsandculture.google.com

Slika br.2- Fischer, Johann - no name, 1984, izvor:

www.artsandculture.google.com

Slika br.3 - Henri, Rousseau - Myself, Portrait-Landscape, 1890, izvor:

www.artsandculture.google.com

Slika br.4- Alfred Wallis - St Ives, 1928, izvor:

www.artsandculture.google.com

